

פרשת בשלח/ להצלחה יש אבא לכישלון יש אחראי.

שבת זאת שבת שירה שבת טו בשבט עם ישראל יוצא ממצרים. וזאת לאחר שראו את כחו וגבורתו של האל בעשרת המכות. "וייראו העם את ה' ויאמינו בה' ובמשה עבדו". ומתוך כך העם פוצה בשירה. בכל תהליך יציאת מצרים יש מסר כפול מחד להראות את גבורת עוזו של האל אבל יתרה מזאת יש פה מסר נוסף מה האדם יכול ללמוד מהאל. בשבוע שעבר פרשת בא נאמר: "ויאמר ה' אל משה בא אל פרעה." "באו אל פרעה"?! הלא היה צריך לומר "לך אל פרעה"? אלא יש כאן מסר משמעותי לאדם כיצד להתנהל בעולם.

במסכת ברכות נאמר לגבי המזמור 'אשרי יושבי ביתך', שם לא מופיע משפט המתחיל באות נ': "אמר רבי יוחנן: מפני מה לא נאמר "נון" באשרי? מפני שיש בה מפתח של שונאי ישראל (סגי נהור הכוונה לישראל) אפילו הכי חזר בו דוד וסמך ברוח הקודש שנאמר: "סומך ה' לכל הנופלים". כמו שאומר על כך הרש"ר הירש: "דוד ברוח קודשו מזכיר את "הנפילה" ע"י סמיכה, עידוד לנופלים. בני אדם מייחסים את הסמיכה השגשוג וההתקדמות, לעצמם, אך בכישלון ונפילה הם רואים אצבע אלוקים. ואלו לפי רוחו של דוד, ההיפך גמור הוא אמת. נפילת בני אדם היא תוצאה ממעשיהם. הם נופלים מחמת חוסר דעת ומתוך אי ציות ופורקן מחובה.... לא נפילה ומוות אלא תקומה וחיים מהווים התגלות השכינה. נפילה סמל כשלון האדם". לכן הסמיכה של האל אל הנופל יכולה להיות כחסד של האל. אבל צריך לזכור שחסד זה מגיע לאדם לא בשעה שהופך האדם את הכישלון, הלכלוך, העוני המסכנות, הנבכיות, ההזנחה לאידיאולוגיה, ומאשים את הסביבה במצבו. המסר של מכות מצרים הוא שהאדם יכול להיות שותף בשינוי מצבו. האדם יכול להידמות לאל. בעשייה, בעוצמה, ביכולות יוצאות מגדר הרגיל ולהצליח להכריע אף את הרוע הגדול כמו מצרים. כל יציאת מצרים לא הייתה רק כדי שנאמין בכוחו של האל בעוצמתו ובגבורתו אלא כדי שהאדם יגלה את כוחו שלו. וכל זה מתוך שהאל שוכן בתוכי ואני רפלקציה של האל. לכן נאמר איפה "בוא אל פרעה" ולא "לך אל פרעה", שכן "בוא" משמע, שנלך ביחד, כדרך שהאדם אומר לחברו "בוא". כאלו יש כאן שני כוחות, אחד של האדם והאחר של האל. לכן בפרשה שלנו העם שר "עזי וזימרת י'ה ויהי לי לישועה" י'ה מציין בכל מקום כוחו של האל וגבורתו ההתפעלות הזאת מכוחו של האל וגבורתו מעוררת את האדם לגלוי כוחות פנימיים. גילוי כוחו של האל וגילוי כח פנימי של האדם חד הם. תנו עוז לאלוהים על ישראל גאותו.